

1.

Laki
alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Lakia sovelletaan 2 luvussa tarkoitettuun alueiden kehittämiseen sekä laissa tarkoitettuihin työ- ja elinkeinoministeriön ja maakuntien järjestämiin palveluihin kestävä taloudellisen kasvun, yrittäjyyden sekä yritystoiminnan edellytysten, työmarkkinoiden toimivuuden ja kotoutumisen edistämiseksi (*kasvupalvelut*).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *palveluntuottajalla* yhteisöä, säätiötä tai yksityistä elinkeinonharjoittajaa, joka hankintasopimuksen tai maakunnan päätöksen perusteella tuottaa maakunnalle kasvupalveluja;
- 2) *alueella* maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaantulon (xxx /yyyy) 5 §:ssä tarkoitettua maakuntajaon mukaisia maakunnan alueita sekä valtakunnallisessa toiminnassa Manner-Suomen aluetta;
- 3) *rakennerahasto-ohjelmalla* Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -toimenpideohjelmaa ja Suomen takausohjelmaa kasvuyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi;
- 4) *yleisasetuksella* yhteiseen strategiakehykseen kuuluvaa Euroopan aluekehitysrahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroo-

pan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1303/2013; ja

5) *palveluketjulla* asiakkaan tarpeen vaatimaa eri palveluista koostuvaa kokonaisuutta, joka vastaa asiakkaan palvelutarpeeseen.

3 §

Palvelujen kieli

Oikeudesta käyttää suomen tai ruotsin kieltä, tulla kuulluksi ja saada toimituskirjansa suomen tai ruotsin kielellä sekä oikeudesta tulkkaukseen käytettäessä näitä kieliä viranomaisissa säädetään kielilaissa (423/2003) sekä maahanmuuttajien osalta laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Oikeudesta käyttää saamen kieltä säädetään saamen kielilaissa (1086/2003).

2 luku

Alueiden kehittäminen

4 §

Alueiden kehittämisen tavoitteet

Alueiden kehittäminen on ministeriöiden, maakuntien, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa laaja-alaista ja monitasoista toimintaa maan eri alueiden kehittämiseksi.

Alueiden kehittämisen tavoitteena on:

- 1) vahvistaa alueiden uudistumista, tasapainoista kehittymistä, kilpailukykyä sekä talouden kasvua kaikilla alueilla;
- 2) vahvistaa ja monipuolistaa kestäväällä tavalla alueiden elinvoimaa ja kasvua tukevaa elinkeinorakennetta sekä edistää taloudellista tasapainoa;
- 3) edistää kestäväää työllisyyttä sekä väestön hyvinvointia, osaamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta sekä maahanmuuttajien kotoutumista;
- 4) vähentää alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja ja kannustaa käytettävissä olevien voimavarojen täysimääräiseen käyttöön ottoon kestäväällä tavalla;
- 5) parantaa alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistää niiden kulttuuria; ja
- 6) parantaa elinympäristön laatua, kestäväää alue- ja yhdyskuntarakennetta ja saavutettavuutta.

5 §

Vastuu alueiden kehittämisestä

Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan ja kunnilla niiden alueilla. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä. Maakunta toimii oman alueensa aluekehittämisen viranomaisena, ja tekee tässä tehtävässä yhteistyötä erityisesti alueen kuntien kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa valtakunnallisesti alueiden kehittämisestä ja siihen liittyvästä yhteensovittamisesta. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee valtakunnalliset alueiden

kehittämisen painopisteet (*aluekehittämispäätös*) ja kansalliset rakennerahasto-ohjelmat yhteistyössä ministeriöiden, maakuntien sekä muiden aluekehittämisen kannalta keskeisten tahojen kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa jäsenvaltiolle kuuluvasta vastuusta rakennerahasto-ohjelmassa ja Euroopan unionin ulkorajayhteistyön ja Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmissa sekä Vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston osalta. Maakunnat vastaavat alueitaan koskevien rakennerahasto-ohjelmaehdotusten laatimisesta. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee ehdotukset valtioneuvoston käsittelyä varten yhteistyössä maakuntien, ministeriöiden ja muiden aluekehittämisen kannalta keskeisten tahojen kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa rakennerahasto-ohjelman kansallisia hallinto- ja todentamismisviranomaisen tehtäviä siltä osin kuin niitä ei ole siirretty välittävien toimielimien tehtäviksi. Ministeriö sovittaa yhteen maakuntien aluekehittämistehtävään liittyvien maakuntaohjelmien valmistelua ja toimeenpanoa.

Maakunnat vastaavat alueellaan aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja maakunnan yleisestä kehittämisestä sekä siihen liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä ja yhteistyöstä valtion viranomaisten, alueen keskuskaupunkien, muiden kuntien, korkeakoulujen ja muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa sekä Lapin maakunnassa saamelaiskäräjien sekä tarvittaessa muiden maakuntien kanssa. Maakunta kehittää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ottaen huomioon kuntien erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja mahdollisuudet. Maakunta vastaa alueellisesta ennakoinnista ja siihen liittyvästä yhteensovittamisesta.

6 §

Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelman hallinnointi

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa hallintoviranomaisena yleisasetuksen 125 artiklan mukaisesti rakennerahasto-ohjelman hallinnoinnista ja toimeenpanosta hoitaen sille Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa tai alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta annetussa laissa (*alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoituslaki*) säädetty tehtävät. Hallintoviranomainen vastaa siitä, että välittävälle toimielimelle osoitetaan niille ohjelman toteuttamiseen tarkoitetut varat. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa todentamismisviranomaisena yleisasetuksen 126 artiklan mukaisista tehtävistä sekä tässä laissa ja alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoituslaissa sille säädettyistä tehtävistä.

Valtiovarainministeriön valtionvarain controller -toiminnon yhteydessä toimiva tarkastusviranomainen hoitaa sille Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa ja alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoituslaissa säädetty tehtävät. Se vastaa myös yleisasetuksen 124 artiklan 2 kohdan mukaisen riippumattoman tarkastusviranomaisen tehtävistä.

Välittävä toimielin vastaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä siten kuin niistä alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoituslaissa erikseen säädetään. Välittävällä toimielimellä tulee olla riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen.

Välittäviä toimielimiä ovat maakunnat, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Innovaatiorahoituskeskus Tekes.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hallintoviranomaisen, todentamismisviranomaisen ja tarkastusviranomaisen tehtävistä sekä välittävälle toimielimelle asetettavista edellytyksistä ja tehtävistä.

7 §

Euroopan globalisaatiorahasto

Euroopan globalisaatiorahastoon liittyvästä jäsenvaltiolle asetetusta vastuusta sekä rahaston hallinnointiin liittyvistä tehtävistä vastaa työ- ja elinkeinoministeriö siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä tarkemmin säädetään.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Euroopan globalisaatiorahastosta osarahoitettujen toimien valvonnasta siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä tarkemmin säädetään. Valvonnasta vastaavan yksikön pitää olla toiminnallisesti riippumaton rahaston hallinnoinnista vastaavasta yksiköstä.

Tuen saajia ovat maakunnat, joiden tulee käyttää varoja siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä tarkemmin säädetään.

8 §

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii alueiden uudistumisen neuvottelukunta. Sen tarkoituksena on :

- 1) sovittaa yhteen ja linjata alueiden kehittämisen strategista kokonaisuutta sekä edistää strategisten linjausten toteuttamista;
- 2) edistää valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä;
- 3) koota ja välittää alueellista tilannekuvaa ja tietoa kehittämistarpeista, ja seurata sekä ennakoida alueiden kehitystä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta; ja
- 4) käsitellä alueiden kehittämiseen liittyviä keskeisiä uudistuksia.

Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan ja nimeää sen puheenjohtajan. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää neuvottelukunnan jäsenistön muutoksista. Neuvottelukunta voi asettaa jaostoja.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta ja tarkemmista tehtävistä.

9 §

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakunnassa on aluekehittämispäätöksen, maakuntastrategian ja maakuntaohjelman, alueen kehittämiseen vaikuttavien muiden suunnitelmien ja sopimusten sekä kansallisten ja Euroopan unionin osarahoittamien ohjelmien toimeenpanon strategista yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä toimii lisäksi yleisasetuksen 5 artiklan mukaisena kumppanuuselimenä. Yhteistyöryhmässä tulee olla kattavasti edustettuina maakunnan alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot kuten yleisasetuksen 5 artiklassa säädetään. Lapin maakunnassa yhteistyöryhmän jäsenenä tulee olla saamelaiskäräjien edustaja. Yhteistyöryhmän ja sen asettaman jaoston jäsenenä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta ja vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä. Maakuntaan pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö voidaan valita yhteistyöryhmän jäseneksi.

10 §

Alueiden kehittämisen painopisteet ja maakuntaohjelma

Valtioneuvosto päättää valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä (*aluekehittämispäätös*). Valtioneuvoston päätös ohjaa eri hallinnonalojen ja maakuntien alueiden kehittä-

mistä ja niiden toimenpiteiden yhteensovittamista. Ministeriöt valmistelevat päätökseen yhteisesti aluekehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet.

Maakunta laatii maakuntastrategiaan perustuvan maakuntaohjelman, joka tarkoittaa maakunnan aluekehittämiseen liittyvien tehtävien toimeenpanoa lähivuosina. Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto. Maakuntaohjelma on otettava huomioon maakunnan alueella toimivien viranomaisten toiminnassa. Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, muiden maakunnan viranomaisten sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden tahojen kanssa. Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee saamelaiskäräjät.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä aluekehittämispäätöksen valmistelusta ja sisällöstä.

11 §

Alueiden kehittämisen keskustelut

Maakuntalain 13 §:ssä tarkoitetun neuvottelun tueksi ja valtioneuvoston ja maakuntien välisen yhteistyön edistämiseksi valtio ja maakunnat keskustelevat vuosittain alueiden kehittämisen tavoitteista ja toimeenpanosta. Keskustelut perustuvat valtioneuvoston aluekehittämispäätökseen ja aluekehityksen ajankohtaiseen tilannekuvaan. Keskusteluja koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö.

Keskustelujen tarkoituksena on valtion ja maakuntien yhteinen näkemys alueiden kehittämisen tavoitteista ja toimintaedellytyksistä. Keskustelujen johtopäätökset toimivat osaltaan maakuntalain 13 §:ssä tarkoitettujen neuvottelujen valmisteluaineistona.

12 §

Sopimusmenettelyt

Alueiden kehittämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan laatia yhteistyösopimuksia. Yhteistyösopimus laaditaan valtion, kunnan, toimenpiteiden rahoittamiseen osallistuvien muiden viranomaisten ja muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa. Yhteistyösopimuksen on oltava yhteensopiva aluekehittämispäätöksen ja asianomaisen maakuntaohjelman kanssa, jonka varmistamiseksi asianomainen maakunta osallistuu sopimuksen valmisteluun.

13 §

Aluejaot

Valtioneuvosto voi määrätä maan heikoimmin kehittyneet alueet kehittämistarpeiden perusteella I ja II-tukialueiksi. Jako tapahtuu pääasiassa kokonaisten kuntien ja tarvittaessa myös kunnan osien muodostamien alueiden pohjalta. Alueita määrättäessä otetaan huomioon Euroopan unionin alueluokitusjärjestelmä ja hallinnollisista rajoista riippumaton alueiden tunnistaminen sekä tarkemmalla tasolla ainakin työssäkäynti, asiointi, kuntien välinen yhteistyö ja liikenneyhteydet. Yleiset määräämis- ja jakoperusteet tukialueisiin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvosto voi määrätä äkillisiksi rakennemuutosalueiksi tai -toimialoiksi sellaiset alueet tai toimialat, joihin on kohdistunut tai arvioidaan kohdistuvan voimakkaita työpaikkavähennyksiä tai muita äkillisiä talouteen vaikuttavia seikkoja.

Valtioneuvosto voi saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain (494/1981) 14 §:ssä tarkoitettua saaristoasiainneuvottelukuntaa kuultuaan määrätä mainitun lain 9 §:n nojalla saaristokunnaksi määrätyn kunnan ja sellaisen muun kunnan saaristo-osan, johon valtioneuvosto on päättänyt sovellettavaksi saaristokuntaa koskevia säännöksi, I tai II -tukialueeseen.

3 luku

Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen

14 §

Kasvupalvelut

Kasvupalveluja järjestetään ja tuotetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

Kasvupalvelut on järjestettävä käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa laajuudeltaan ja laadultaan sellaisina kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Kasvupalvelut ovat harkinnanvaraisia, eikä palvelujen käyttäjillä ole subjektiivista oikeutta niihin.

Palvelut järjestetään yhteen sovitettuina valtion, maakunnan ja kunnan muiden palvelujen kesken tarkoituksenmukaisina toimivina palveluketjuina sekä väestön ja yritysten tarpeet huomioon ottaen hyödyntäen sähköistä asiointia. Maakunnat ottavat kasvupalveluja järjestäessään huomioon alueen kuntien elinvoimatehtävät sekä pyrkivät kasvupalvelujen ja kuntien elinvoimatehtävien tehokkaaseen yhteensovittamiseen.

Kasvupalvelujen asiakkaita ovat luonnolliset henkilöt sekä sellaiset oikeushenkilöt, joiden toiminta edistää kasvua ja työllisyyttä, kasvupalveluihin liittyvää tutkimus- ja kehitystoimintaa, alueiden elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittämistä, niihin liittyvää koulutusta, osaamisen kehittämistä tai kotoutumista.

15 §

Valtakunnalliset kasvupalvelut

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa järjestäjänä valtakunnallisesti tuotettavista kasvupalveluista.

Työ- ja elinkeinoministeriön järjestämällä valtakunnallisella kasvupalvelulla tarkoitetaan palveluja, jotka järjestetään keskitetysti, tuotetaan valtakunnallisesti ja jotka ovat saatavilla koko maassa. Valtakunnalliset kasvupalvelut ovat harkinnanvaraisia, eikä palvelujen käyttäjillä ole subjektiivista oikeutta itse määrittelemänsä palvelun saamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan valtakunnallisista kasvupalveluiden toimijoista ja niiden tuottamista palveluista säädetään erikseen.

16 §

Maakunnalliset kasvupalvelut

Maakunnalla on velvollisuus järjestää kasvupalveluja työmarkkinoiden toimivuuden ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi rekrytointi- ja osaamispalveluja siten kuin siitä säädetään julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annetussa laissa ja muualla lainsäädännössä.

Maakunnan tulee varata määrärahoja palkkatuen myöntämiseen. Palkkatuen myöntämisestä säädetään erikseen alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta annetussa laissa.

Maakunta voi järjestää kasvupalveluja yritystoiminnan ja yrittäjyyden sekä kansainvälistymisen edistämiseksi sekä palveluja, jotka luovat edellytyksiä innovaatioiden kehittämiseksi.

Maakunta voi myöntää rahoitusta siten kuin siitä säädetään alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta annetussa laissa.

17 §

Yhdessä järjestettävät maakuntien kasvupalvelut

Maakuntalain (xxx/yyyy) 122 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus vastaa tässä laissa tarkoitettujen palvelujen yhteisistä tietojärjestelmistä ja niihin liittyvästä monikanavaisesta asiakaspalvelusta.

Työ- ja elinkeinoministeriö määrittää kasvupalveluja tukevien järjestelmälustojen yhteentoimivuuden periaatteet.

Maakuntalain 119 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisen tavoista ja sisällöstä. Ennen valtioneuvoston asetuksen antamista on kuultava maakuntia.

18 §

Maakunnan järjestämisvastuu

Maakunta itse tai maakunnat yhdessä hoitavat seuraavat kasvupalvelujen järjestämisvastuuseen kuuluvat tehtävät:

1) asiakasryhmien palvelutarpeen arviointi, palvelujen tarveharkinta, palvelujen tuottajien valinta ja maakunnan resurssien käyttämistä koskeva päätöksenteko;

2) palvelujen saatavuuden varmistaminen siten, että asiakas voi mahdollisimman monen palvelun osalta valita tarvitsemansa palvelun tuottajan useammasta kuin yhdestä vaihtoehdosta.

Maakunnan on huolehdittava, että työnhakijan palvelutarve arvioidaan ja palveluista sovi-taan siten kuin siitä erikseen säädetään.

Maakunnan on huolehdittava asiakkaan oikeuksista, velvollisuuksista ja etuuksista tiedotta-misesta sekä palvelujen käyttöön liittyvästä neuvonnasta, sekä näihin liittyvästä ohjauksesta siten kuin niistä erikseen säädetään.

Maakunnan on palveluja työnhakijalle järjestäessään otettava huomioon Suomea sitovat kansainväliset velvoitteet, erityisesti yhdenvertaisuuden ja esteettömyyden toteutuminen pal-velujen saatavuudessa sekä eri asiakasryhmien ja yksittäisten asiakkaiden syrjimätön kohtelu.

19 §

Maakunnan julkiset hallintotehtävät

Maakunnan tulee itse tai maakuntien yhdessä hoitaa julkisena hallintotehtävänä seuraavat kasvupalveluihin liittyvät ja muussa lainsäädännössä erikseen säädetty tehtävät:

- 1) tuen tai korvauksen myöntäminen;
- 2) tuen tai korvauksen maksatusta, maksatuksen keskeyttämistä, lopettamista tai takaisinperintää koskevan päätöksen tekeminen;
- 3) päätös työnantajalle tai yrityksille tarjottavien palvelujen epäämisestä;
- 4) ulkomaalaislain (301/2004) mukainen työntekijän oleskelulupa- ja elinkeinonharjoittajan oleskelulupa- liittyvä osapäätös, ennakkotiedon antaminen sekä päätös pidättäytyä työntekijän oleskeluluvan myöntämisestä; ja
- 5) Euroopan unionin rakennerahastokauden 2014–2020 ja Euroopan unionin globalisaatio-rahaston varoin rahoitettuja hankkeita koskeva päätöksenteko.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tuen tai korvauksen ja takaisinperinnän avustavat tehtävät voi hoitaa myös maakuntalain 121 §:ssä tarkoitettu talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus muissa kuin 6 kohdan rakennerahastokautteen 2014–2020 liittyvissä tehtävissä, siten kuin siitä lailla alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta.

20 §

Työllisyyden edistäminen

Maakunnan tulee käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa huolehtia, että sen alueella on tarjolla riittävästi maakunnallisia kasvupalveluja, jotka edistävät työttömien mahdollisuuksia saada työtä. Maakunnan tulee huolehtia, että maakunnallisilla kasvupalveluilla tuetaan erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä. Oikeudesta kuntoutus-, koulutus- tai työntekomahdollisuuteen säädetään julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annetussa laissa.

Työ- ja elinkeinoministeriön tulee seurata työllisyyskehitystä sekä työllistymistä ja osaamisen kehittämistä edistävien palvelujen saatavuutta valtakunnallisesti ja maakunnan omalla alueellaan. Mikäli maakunnan työllisyystilanne tai palvelujen saatavuus poikkeaa merkittävästi muista maakunnista tai maakunnan eri osien kesken valtio ja maakunta käsittelevät tarvittavia toimia ja niiden edellyttämiä resursseja tämän lain 35 §:n mukaisiin keskusteluihin liittyen ja maakunta päättää käsittelyssä sovittujen toimenpiteiden toteutuksesta.

21 §

Kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet

Valtioneuvosto voi tarvittaessa täsmentää 10 pykälän 1 momentin aluekehittämispäätöksessä olevia kasvupalvelujen strategisia tavoitteita määrittelemällä maakuntien järjestämisvastuulle kuuluvien kasvupalvelujen osalta ainakin:

- 1) tavoitteet palvelujen yhteensovittamisen ja yhdenvertaisen saatavuuden, valinnanvapauden, ja kielellisten oikeuksien turvaamiseksi; ja
- 2) yleiset linjaukset yhteisistä järjestelmistä ja eri tuotantotapojen hyödyntämisestä sekä tiedonhallinnan kehittämiskohteista.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee ehdotuksen 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuiksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi sekä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut linjaukset yhteistyössä maakuntien kanssa.

Kasvupalvelujen valtakunnallisia tavoitteita tai muita kasvupalvelujen suuntaamistarpeita käsitellään 11 §:n mukaisissa alueiden kehittämisen keskusteluissa. Kasvupalvelujen osalta keskustelujen tarkoituksena on ohjata palvelurakenteen kehittämistä sekä käsitellä maakunnan kasvupalvelujen keskeisiä tavoitteita, palvelutuotannon työnjakoa ja yhteistoimintaa muiden maakuntien kanssa sekä omavalvonnan toteutumista. Keskusteluissa arvioidaan lisäksi valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista, maakunnan palvelujen kehitystä ja kehittämistarpeita, toimintaympäristön ja palvelujen tarpeen muutoksia sekä tuottavuuden lisäämistä. Keskusteluissa voidaan käsitellä myös muita kasvupalvelujen järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyviä asioita kuten 20 §:n 2 momentin tarkoittamaa työllisyyskehitystä.

22 §

Palvelujen yhteensovittaminen

Maakunnan on huolehdittava kasvupalvelujen sekä maakunnan muiden palvelujen yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisiksi palveluketjuiksi. Palveluketjuun voi kuulua myös kunnan, muun viranomaisen tai tahon järjestämiä palveluja.

Maakunnan on huolehdittava, että kasvupalveluja ja momentissa 1 tarkoitettuja yhteen sovitettuja palveluja tarvitsevat asiakasryhmät ja asiakkaat tunnistetaan, heidän tarvitsemansa palveluketjut määritellään sekä asiakasta koskevaa tietoa hyödynnetään eri tuottajien välillä.

Maakunnan ja sille palveluja tuottavan toimijan on tunnistaessaan, että asiakas tarvitsee momentissa 1 tarkoitettuja palveluja, huolehdittava siitä, että asiakas

1) saa maakunnan ja muun tahon järjestämisvastuulle kuuluvat palvelut tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena ja

2) ohjataan muun tahon järjestämisvastuulla olevien palvelujen piiriin.

Järjestämisvastuussa oleva maakunta huolehtii lisäksi siitä, että palvelun tuottajat toimivat keskenään yhteistyössä siten, että asiakkaiden käytössä on yhteen sovitettuja palveluja.

23 §

Järjestämisen ja oman palvelutuotannon eriyttäminen

Maakunnan on omassa toiminnassaan eriytettävä kasvupalvelujen järjestäminen ja palveluiden tuottaminen.

Maakunnan omasta palvelujen tuotannosta ja maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamiseksi tarvittavasta yhteistyöstä muiden palvelun tuottajien kanssa vastaa maakunta.

23a §

Kirjanpidollinen eriyttäminen (LUONNOS)

Tähän tullaan tekemään nyt valmistelussa oleva SOTE-järjestämislakia vastaava pykälä, jossa maakuntaa edellytetään kirjanpidollisesti eriyttämään tuotantotehtävänsä kustannusvastavasti.

4 luku

Kasvupalvelujen tuottaminen

24 §

Maakunnallisten kasvupalvelujen tuottajat

Maakunta valitsee maakunnallisten kasvupalvelujen tuottajat. Maakunta tekee palvelun tuottajan kanssa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeuksista annetun lain (1397/2016) mukaisen hankintasopimuksen tai palvelujen sisältöä, laatua ja hinnoittelua koskevan päätöksen silloin, kun palveluntuottaja täyttää palveluntuottajan hyväksymiselle määritellyt kriteerit.

Valittavan palvelun tuottajan tulee kyetä tuottamaan kasvupalveluja maakunnan tarpeiden edellyttämällä tavalla siten, että palvelut ovat laadukkaita ja asiakkaiden saavutettavissa. Palvelun tuottaja vastaa siitä, että sillä on käytettävissään palvelujen tuottamiseen osaava ja riittävä henkilöstö.

Kasvupalvelujen tuottajaksi ei voida valita ehdokasta tai tarjoajaa, joka on viimeisen viiden vuoden aikana oleellisesti laiminlyönyt hoitaa veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuihin sekä tullen perimiin maksuihin liittyvät velvollisuutensa, ellei maakunta erityisistä syistä pidä kasvupalvelun tuottajan valintaa tarkoituksenmukaisena.

Maakunnallisten kasvupalveluiden tuottaja ei voi 25 §:ssä tarkoitetussa kilpailutilanteessa olla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 15 §:n mukainen kunnan sidosyksikkö.

Maakunnan on kohdeltava kasvupalvelujen tuottajia tasapuolisesti.

Maakunnalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä ja maksutta välttämättömiä tietoja viranomaiselta tai muulta julkista tehtävää hoitavalta tämän pykälän 3 momentissa mainittujen seikkojen selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa myös teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muutoin sähköisesti.

25 §

Maakunta kasvupalvelujen tuottajana

Tuottaessaan kasvupalveluja kilpailutilanteessa markkinoilla maakunnan on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus) siten kuin maakuntalain 112 – 117 §:ssä säädetään.

26 §

Asiakkaan oikeus valita kasvupalvelun tuottaja

Maakunnallisten kasvupalvelujen asiakkaalla on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja maakunnan järjestämisvastuunsa mukaisesti nimeämien palveluntuottajien joukosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Maakunta voi perustellusta syystä asiakkaan pyynnöstä antaa luvan vaihtaa palveluntuottajaa.

Mikäli asiakkaan palvelutarve on muuttunut, voi maakunta velvoittaa asiakkaan valitsemaan uuden palvelun tuottajan.

Maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan velvollisuudet

Maakunta määrittää palveluja koskevassa sopimuksessa tai palvelun tuottajan hyväksymistä koskevissa ehdoissa, millä tavoin palvelun tuottajan on:

- 1) noudatettava maakuntastrategiaa;
- 2) toteutettava asiakkaan palvelut;
- 3) noudatettava maakunnan määrittelemiä palvelukokonaisuuksia ja palveluketjuja sekä varmistettava palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden palvelun tuottajien kanssa;
- 4) tallennettava asiakastiedot valtakunnallisiin ja maakunnan nimeämiin maakunnallisiin järjestelmiin;
- 5) toimitettava maakunnalle sen järjestämistehtävän edellyttämät välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä palveluiden asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten; ja
- 6) yhdessä maakunnan kanssa varmistettava kasvupalvelujen valmius- ja jatkuvuudenhallinta kriisi- ja häiriötilanteiden varalta.

Maakunta voi lisäksi asettaa palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi tarpeellisia ehtoja ja velvoitteita palveluntuottajalle.

Maakunnallisen kasvupalvelujen tuottajan palveluksessa olevaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan kasvupalveluihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

5 luku

Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät

28 §

Kasvupalvelujen monimuotoisuus ja yhdessä käytettävyys

Kasvupalveluja järjestettäessä pyritään monimuotoisiin sekä ensisijaisesti digitaalisen palvelutarjonnan ja sähköisen asioinnin mahdollistaviin toimintamalleihin. Henkilöasiakkaiden asioinnin vähimmäisvaatimuksista säädetään erikseen.

29 §

Kasvupalvelujen järjestämistä ja tuottamista tukevat järjestelmät

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä kasvupalvelujen valtakunnalliset toimijat pitävät yllä ja kehittävät valtakunnallisia sekä valtakunnallisia ja maakunnallisia kasvupalveluja tukevia järjestelmiä. Maakunnat, maakuntalain 122 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus sekä maakuntien keskenään tai keskenään ja yhdessä valtion kanssa omistamat yhtiöt pitävät yllä ja kehittävät yhteiskäyttöisiä valtakunnallisia ja maakunnallisia kasvupalveluja tukevia järjestelmiä.

Maakunta kehittää ja pitää tarpeen mukaan yllä alueensa kasvupalveluja tukevia sekä maakunnan ja alueen kuntien yhteistoimintaa tukevia järjestelmiä.

Järjestelmien avoimuus ja käytettävyys

Valtakunnallisia kasvupalveluja tukevat järjestelmät tulee toteuttaa ja ylläpitää sellaisina, että ne mahdollistavat ja edistävät kaikkien valtakunnallisten toimijoiden yhteistä palveluntarjontaa ja että kaikki valtakunnallisten kasvupalvelujen järjestäjät ja tuottajat voivat tukeutua samoihin järjestelmiin.

Valtakunnallisia ja maakunnallisia kasvupalveluja tukevat järjestelmät tulee toteuttaa ja ylläpitää sellaisina, että ne mahdollistavat ja edistävät yhteistä palveluntarjontaa maakunnallisten kasvupalvelujen järjestäjien kanssa ja että kaikki maakunnat voivat palvelujen järjestäjinä tukeutua samoihin järjestelmiin.

Maakunnallisia kasvupalveluja tukevat järjestelmät tulee toteuttaa ja ylläpitää sellaisina, että kaikki maakunnat tukeutuvat palvelujen järjestäjinä samoihin järjestelmiin.

6 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Palvelun järjestämis- ja tuottamisvastuun osoittaminen talousarviossa

Tämän lain säännösten estämättä maakunnalle taikka yhdelle tai useammalle maakunnan kunnalle voidaan valtion talousarviossa osoittaa järjestämis- tai tuottamisvastuu sellaisesta kasvupalvelusta tai siihen liittyvästä toiminnasta, jota varten talousarviossa osoitetaan erillinen määräraha.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun järjestämisen ja tuottamisen menettelytavoista.

32 §

Suunnittelu, kehittäminen ja yleinen ohjaus

Kasvupalvelujen yleinen ohjaus ja strateginen kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle. Ministeriö vastaa valtakunnallisesta kasvupalvelupolitiikasta, valtakunnallisten tavoitteiden valmistelusta ja niiden huomioon ottamisesta maakuntien toiminnan ohjauksessa.

Maakunnat vastaavat tässä laissa säädettyihin palvelukokonaisuuksiin sisältyvistä palveluista sekä suunnittelevat niiden järjestämisen ja tuottamisen. Maakunnan on arvioitava ennakoon ja otettava huomioon päätösten vaikutukset eri asiakasryhmiin. Maakunnan on lisäksi suunnittelussaan asetettava kasvupalvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät elinkeinon kehittäminen, työllisyys ja yrittäjyys edistävät valtakunnallisiin tavoitteisiin pohjautuvat tavoitteet sekä määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja vastuutahot.

Maakunta osallistuu kansalliseen kasvupalveluiden kehittämiseen sekä toimii yhteistyössä kuntien sekä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa.

33 §

Palvelujen saatavuuden ja kustannuskehityksen seuranta

Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja rahoituksen tason riittävyyden toteutumista valtakunnallisesti ja maakunnittain. Ministeriö voi tarvittaessa pyytää yhdeltä tai useammalta maakunnalta selvityksen, jossa tarkastellaan kasvupalvelujen tarvetta, saatavuuden ja laadun toteutunutta sekä arvioitua tulevaa kehitystä. Lisäksi selvityksessä voidaan pyytää arvioimaan maakunnassa toteutettavia kustannusten hallinnan kannalta välttämättömiä toimenpiteitä ja mahdollisia muita toimenpiteitä, joilla kasvupalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu voidaan valtionrahoituksella ja muulla tulorahoituksella turvata.

34 §

Maakunnan omavalvonta

Maakunnan on laadittava järjestämisvastuuseen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma. Ohjelmassa on määriteltävä, miten kasvupalveluiden tuottaminen, saatavuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus varmistetaan siitä riippumatta, tuottaako palvelun maakunta tai joku muu palvelun tuottaja. Omavalvontaohjelmassa on lisäksi todettava, miten kasvupalveluiden tuottamista, laatua sekä yhdenvertaisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä omavalvontaohjelman sisällöstä ja laatimisesta sekä omavalvontaohjelmaan sisältyvästä suunnitelmasta laadunhallinnan ja vaikuttavuuden edistämiseksi.

35 §

Laillisuusvalvonta

Maakunnan kasvupalveluiden järjestämisen ja tuottamisen valvonta ja siihen liittyvä ohjaus muissa kuin lain 2 lukuun liittyvissä asioissa kuuluu aluehallintovirastolle.

Jos maakunnan kasvupalveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa ei ole noudatettu tätä tai muuta kasvupalveluiden järjestämistä tai tuottamista koskevaa lakia tai maakuntalakia, aluehallintovirasto voi antaa maakunnille määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on annettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

Maakunnan tulee antaa työ- ja elinkeinoministeriölle ja aluehallintovirastolle niiden pyytämät välttämättömät tiedot ja selvitykset tässä laissa tai muussa kasvupalveluja koskevassa laissa niille säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Tiedot ja selvitykset on annettava maksutta ja sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään.

36 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomainen voi tarkastaa maakunnan tai maakunnan liikelaitoksen tai palvelun tuottajan tässä laissa tarkoitetun toiminnan sekä toiminnassa käytettävät toimitilat. Tarkastus voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin maakunnan ja maakunnan liikelaitoksen tässä laissa tarkoitettussa toiminnassa käytettäviin toimitiloihin. Tarkastuksessa on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi. Lisäksi tarkastajalle on salassapitosäännösten estämättä annettava makсутta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi tarpeellisista asiakirjoista. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävät tilat voidaan kuitenkin tarkastaa ainoastaan, jos tarkastaminen on välttämättöntä asiakkaan aseman ja asianmukaisten palvelujen turvaamiseksi. Tarkastajan apuna voi olla tarkastuksen toteuttamiseksi tarpeellisia asiantuntijoita. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan tässä pykälässä tarkoitettussa tehtävässä. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua valvontaviranomaiselle tarkastuksen suorittamiseksi.

Tarkastukseen sovelletaan muutoin mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

37 §

Hallintomenettely ja julkisuus

Kasvupalveluja tuottavan maakunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yksikön ylläpitäjän toimintaan sovelletaan hallintolakia (434/2003) tämän lain mukaisessa toiminnassa myös silloin, kun palvelun tuottaja on osakeyhtiö, yhdistys tai muu yhteisö. Hallintolain esteellisyysäännöksiä sovelletaan kuitenkin kaikessa palvelun tuottajan toiminnassa. Mainitun lain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa sovelletaan palvelun tuottajaan sekä palvelun tuottajan muodostamaan kirjantilaissa (1336/1997) tarkoitettuun konserniin kuuluvaan yhteisöön vain asiassa, jossa palvelun tuottajan ja yhteisön edut ovat ristiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun palvelun tuottajan tämän lain mukaisen toiminnan julkisuu-teen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

38 §

Keskitetysti hoidettavat tehtävät

Maakunnat sopivat ensisijaisesti keskenään maakuntalain 8 luvussa tarkoitettusta yhteistoiminnasta ainakin seuraavissa asioissa:

- 1) rakennerrahastotoimien valtakunnalliseen ESR-toimintaan liittyvät tehtävät;
- 2) eurooppalaiseen työnvälitysjärjestelmä EURESiin liittyvät tehtävät sekä työntekijöiden kansainvälisen liikkuvuuden edistämiseen liittyvät asiat;
- 3) työntekijän ja elinkeinonharjoittajan oleskelulupia koskevat asiat, edellä 19 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut asiat; ja
- 4) Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevat asiat.

Mikäli 1 momentissa tarkoitettu sopimus purkautuu, eivätkä maakunnat pääse sopimukseen, on valtioneuvostolla työ- ja elinkeinoministeriön esityksestä oikeus päättää järjestämistehtävän keskittämisestä yhdelle tai useammalle maakunnalle siihen asti, kunnes maakunnat pääsevät sopimukseen yhteistoiminnasta.

Tässä laissa säädetystä poiketen työ- ja elinkeinoministeriö hallinnoi ja koordinoi keskitetysti rakennemuutostilanteet, muutosturvan toimintamallin ja Euroopan globalisaatiorahaston ra-

hoituksen sekä osoittaa maakunnille niihin liittyvät tehtävät ja näiden hoitamiseen tarvittavat määrärahat.

39 §

Muutoksenhaku

Valtion tai maakunnan viranomaisen tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätös, jonka 1 momentissa mainittu viranomainen on tehnyt, voidaan muutoksenhausta huolimatta panna täytäntöön, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

40 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

2.

Laki

kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata laadukkaat kasvupalvelut ja niitä käyttävien asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu Uudellamaalla. Lain tarkoituksena on myös mahdollistaa Uudenmaan maakunnan kuntien ja maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen kasvupalvelu- ja elinvoimatehtävissä Uudenmaan taloudellisen ja toiminnallisen kansantaloudellisen merkityksen hyödyntämiseksi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien (pääkaupunkiseudun kunnat) velvollisuudesta järjestää kasvupalvelut yhteistoiminnassa Uudenmaan maakunnassa ja yhteistoiminnasta hallinnon, talouden ja toiminnan järjestämiseksi kuntayhtymän, muiden Uudenmaan kuntien ja maakunnan kesken.

3 §

Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on hoitaa:

- 1) alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa (xxx/xxxx) tarkoitetut maakunnan tehtävät, lukuun ottamatta lain 2 luvun 4–10 sekä 12 ja 13 §:ää alueiden kehittämisestä;
- 2) julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annetussa laissa tarkoitetut maakunnan tehtävät;
- 3) työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitetut maakunnan tehtävät;
- 4) alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta annetussa laissa tarkoitetut Uudenmaan kuntayhtymän tehtävät
- 5) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (.../...) tarkoitetut maakunnan tehtävät ; sekä
- 6) ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitetut maakunnan tehtävät.

4 §

Uudenmaan maakunnallisten kasvupalveluiden järjestämisvastuu

Uudenmaan maakunnassa kasvupalveluiden järjestämisvastuu on kuntayhtymällä, joka Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien (pääkaupunkiseudun kunnat) on perustettava.

Kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuluvia tehtäviä, jos Uudenmaan kuntien yleisen toimialan tehtävien ottamisesta sopiminen on kuntayhtymän perussopimuksen mukaan mahdollista.

5 §

Sovellettava lainsäädäntö

Jollei jäljempänä tässä laissa toisin säädetä, kuntayhtymään sovelletaan, mitä kuntalain (410/2015) 8 luvussa säädetään kuntayhtymästä. Mitä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa säädetään maakunnan tehtävien hoitamisesta, koskee Uudenmaan maakunnassa kuntayhtymää, lukuun ottamatta lain 2 luvun 4–10 ja 12 sekä 13 §:ssä säädettyä Kuntayhtymän toimintaan kilpailutilanteessa markkinoilla sovelletaan, mitä maakuntalain 112 ja 113 sekä 115–117 §:ssä säädetään maakunnasta ja mitä 114 §:ssä säädetään maakunnan tuotannon hinnoittelusta kilpailutilanteessa markkinoilla. Uudenmaan maakunnan asukkaiden, palvelujen käyttäjien ja alueella toimivien yhteisöjen ja säätiöiden mahdollisuuteen osallistua ja vaikuttaa kuntayhtymän päätöksentekoon sovelletaan, mitä maakuntalain (xxx/xxxx) 23, 24 ja 28 §:ssä säädetään maakunnasta. Lisäksi maakuntalain 119 §:ssä tarkoitettu velvollisuus käyttää palvelukeskuksen palveluja koskee kuntayhtymää ja sen tytäryhteisöä.

6 §

Kuntayhtymän jäseneksi ottaminen

Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla myös muulla Uudenmaan maakunnan kunnalla. Kuntayhtymän jäsenyys alkaa seuraavan kalenterivuoden alusta, jos kunta on ilmoittanut kuntayhtymälle jäsenyydestään vähintään kuusi kuukautta ennen jäsenyyden alkamista.

7 §

Kuntayhtymän yhteistyö kuntien, maakunnan ja valtion kanssa

Kuntayhtymä toimii tehtävässään yhteistyössä Uudenmaan maakunnan ja kuntayhtymään kuulumattomien Uudenmaan kuntien kanssa. Yhteistyön järjestämisestä tehdään sopimus.

Kuntayhtymällä on edustaja niissä maakuntalain 13 §:ssä tarkoitetuissa valtion ja maakunnan neuvottelussa, joissa käsitellään Uudenmaan kasvupalveluja. Lisäksi kuntayhtymällä on edustaja alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain (xxx/xxxx) 11 §:ssä tarkoitetuissa alueiden kehittämisen keskusteluissa.

8 §

Kuntayhtymän perustaminen

Pääkaupunkiseudun kuntien on päätettävä Uudenmaan maakunnan kasvupalveluja järjestävän kuntayhtymän perussopimuksesta viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2019. Kuntayhtymä

vastaa kasvupalvelujen järjestämisestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitetulla tavalla 1 päivänä tammikuuta 2020 lukien.

Jos kuntayhtymän perussopimusta ei ole hyväksytty edellä tarkoitettuun määräaikaan mennessä, kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa vastaa 1 päivänä tammikuuta 2020 alkaen Uudenmaan maakunta.

9 §

Yhtymäkokous

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu jäsenkuntien asukaslukujen suhteessa. Yhden kunnan ääniosuus voi kuitenkin olla enintään 50 prosenttia. [Pitäisikö säätää näin: Jokaisella jäsenkunnalla on kuitenkin vähintään 1 % yhtymäkokouksen äänistä ja yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %]

10 §

Muutoksenhaku

Kuntalain (410/2015) 16 luvussa säädetty muutoksenhakuoikeus on myös muun Uudenmaan maakunnan kunnalla ja sen jäsenellä kuin tässä laissa tarkoitetun kuntayhtymän jäsenkunnalla ja sen jäsenellä, kun päätös koskee alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain tarkoittaman kasvupalvelun järjestämistä.

11 §

Uudenmaan maakunnan kasvupalveluiden rahoituksesta

Valtiovarainministeriö myöntää kuntayhtymälle rahoituksen kasvupalvelujen järjestämiseen hakemuksetta varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Kuntayhtymälle kasvupalvelujen järjestämiseen myönnettävä rahoitus vastaa euromäärää, joka vähennetään maakuntien rahoituksesta annetun lain (xx/xxxx) x §:n perusteella Uudenmaan maakunnan valtion rahoituksesta.

Kuntayhtymän rahoituksen maksamisessa ja muutoksenhaussa noudatetaan, mitä maakuntien rahoituksesta annetun lain x §:n x momentissa ja x-x §:ssä säädetään.

3.

Laki

alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista sekä kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annettujen lakien voimaannpanosta

KAIKKI LAKILUONNOKSESSA OLEVAT AIKATAULUT TULLAAN VIELÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ OVAT YHDENMUKAISET MAKU II VOIMAANTULOSÄÄNNÖSTEN KANSSA

1 §

Voimaan tulevat säädökset

Seuraavat lait tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020:

- 1) Laki alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (/)
- 2) Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (/)

2 §

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014).

3 §

Euroopan unionin rakennerahastotehtäviä koskevat siirtymäsäännökset

Seuraavia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan kuitenkin Euroopan unionin rakennerahastokauden 2014–2020 sulkemiseen saakka sen mukaan mitä sulkemisesta säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä: *(sovellettaviksi jäävät asetukset tarkentuvat)*

- 1) Vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston hallinnointiin ja toimeenpanoon alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 12 §:n säännöksiä;
- 2) Rakennerahasto-ohjelman seurantakomitean ja sen sihteeristön kokoonpanoon, jäsenistön asemaan ja toimintaan alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 14 ja 15 §:n säännöksiä;
- 3) Kestävään kaupunkikehittämiseen alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 31 §:n säännöksiä; ja
- 4) Jäsenvaltioiden välisten rakennerahasto-ohjelmien hallinnointiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 36–44 §:n säännöksiä.

Lisäksi seuraavia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan Euroopan unionin rakennerahastokautta 2014–2020 koskevan Euroopan unionin lainsäädännön mukaisen tukikelpoisuusajan päättymiseen saakka:

1) Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokoonpanoon ja tehtäviin sovelletaan alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 26 §:n säännöksiä;

2) Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaan sovelletaan alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 33 §:n säännöksiä niiltä osin kuin on kyse rakennerahasto-ohjelman toimeenpanosta; ja

3) Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksentekoon ja hallintomenettelyyn sovelletaan alueiden kehittämisen ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 27 §:n 4 ja 5 momenttia.

Maakuntien liitot ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat tämän lain voimaan tultua sopia siitä, kuinka Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelman välittävän toimielimen tehtävien hoitaminen järjestetään maakuntien yhteistoimintana vuoden 2021 alusta lukien Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmakauden 2014–2020 sulkemiseen saakka. Työ- ja elinkeinoministeriö rakennerahasto-ohjelman hallintoviranomaisena sovittaa yhteen sopimusneuvotteluja.

4 §

Maakuntien liitoissa vireillä olevia asioita ja henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Jos maakuntalain 6 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettu maakunnan tehtävä on muualla laissa säädetty maakunnan liiton hoidettavaksi, toimivaltainen maakunta hoitaa tehtävän ja käyttää siihen liittyvää toimivaltaa 1 päivästä tammikuuta 2020.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut maakunnan liitossa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät 1 päivästä tammikuuta 2020 toimivaltaiselle maakunnalle. Maakuntien omaisuusjärjestelyistä säädetään laissa maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön toimeenpanosta annetussa laissa (/).

Edellä 1 momentissa siirtyvien tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto maakuntien liitoista maakuntaan ja maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja niitä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Vuoden 2019 loppuun mennessä erääntyneestä lomapalkkavelasta vastaa maakunta.

Mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaan sekä maakuntien määräysvallassa olevaan yhteisöön, joka perustetaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021.

5 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa, kehittämis- ja hallintokeskuksessa sekä työ- ja elinkeinotoimistoissa vireillä olevia asioita koskevat siirtymäsäännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, kehittämis- ja hallintokeskuksessa ja työ- ja elinkeinotoimistossa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, jotka alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain tai muun lain nojalla kuuluvat maakunnalle, siirtyvät sille maakunnalle, jonka maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun

lain voimaanpanosta annetun lain (xxxx/xxxx) 5 §:ssä tarkoitettuun alueeseen ne kuuluvat, jollei muualla lainsäädännössä toisin säädetä.

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimistojen omaisuuden siirtyminen maakunnille

Maakunnille siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2020 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimistojen alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Jos alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien siirtyvät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, kehittämis- ja hallintokeskukselta tai työ- ja elinkeinotoimistolta yhtä useammalle maakunnalle, omaisuus siirtyy maakunnille tehtävien siirtymistä vastaavassa suhteessa, elleivät valtio tai maakunnat toisin sovi.

Maakunnille siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2020 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimistojen alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Jos alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien siirtyvät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, kehittämis- ja hallintokeskukselta tai työ- ja elinkeinotoimistolta yhtä useammalle maakunnalle, omaisuus siirtyy maakunnille tehtävien siirtymistä vastaavassa suhteessa, elleivät valtio tai maakunnat toisin sovi.

7 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia, kehittämis- ja hallintokeskusta sekä työ- ja elinkeinotoimistoja sitovien sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kehittämis- ja hallintokeskus sekä työ- ja elinkeinotoimisto siirtävät maakunnalle alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2020 lukien. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, valtion ja maakunnan on sovittava sopimukseen liittyvän vastuun siirtämisestä.

Maakunta voi käyttää Senaatti-kiinteistöjen, Hansel Oy:n, Valtorin ja Palkeiden ja kehittämis- ja hallintokeskuksen toteuttamia hankintasopimuksia sekä Hansel Oy:n kilpailuttamien puitejärjestelyjä ja hankintasopimuksia samoin kuin kehittämis- ja hallintokeskuksen kilpailuttamia puitejärjestelyjä x.x.20xx saakka ulottuvan siirtymäkauden.

7 a §

Uudenmaan kasvupalveluihin liittyvän omaisuuden, sopimusten ja vastuiden siirtäminen kuntayhtymälle

Edellä 7 §:ssä säädetystä poiketen kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettulle kuntayhtymälle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2020 Uudenmaan kasvupalvelujen järjestämiseen liittyvä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimistojen irtaimisto, irtaimen omaisuuden

omistus, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet, immateriaaliset oikeudet ja luvat sekä sopimukset ja vastuut. Jos sopimuksia ei ole mahdollista jakaa, kuntayhtymän ja valtion on sovittava sopimukseen liittyvän vastuun siirtämisestä.

Kuntayhtymä voi käyttää Senaatti-kiinteistöjen, Hansel Oy:n, Valtorin ja Palkeiden ja kehittämis- ja hallintokeskuksen toteuttamia hankintasopimuksia sekä Hansel Oy:n kilpailuttamien puitejärjestelyjä ja hankintasopimuksia samoin kuin kehittämis- ja hallintokeskuksen kilpailuttamia puitejärjestelyjä x.x.20xx ulottuvan siirtymäkauden ajan.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimistojen henkilöstön asema ja siirtyminen

Alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien ja niihin liittyvien tukipalvelutehtävien sekä näitä tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksesta (kehittämis- ja hallintokeskus), ja työ- ja elinkeinotoimistoista sekä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta maakuntaan ja maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaa sekä maakunnan määräysvallassa olevaan yhtiöön tai yhteisöön, joka perustetaan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Jos siirtyminen tapahtuu maakuntakonserniin kuuluvan tai maakunnan määräysvallassa olevaan yhtiöön tai yhteisöön, siirtyy virkamies työsopimussuhteeseen.

Jos pääkaupunkiseudun kunnat perustavat kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa (.../...) tarkoitetun kuntayhtymän, valtion palveluksessa oleva Uudenmaan kasvupalveluihin siirtyviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy edellä 1 momentista poiketen kuntayhtymän tai sen tytäryhtiön palvelukseen. Siirto katsotaan työsopimuslaissa (55/2001) ja valtion virkamieslaissa (750/1994) tarkoitetuksi liikkeenluovutukseksi.

Kuntayhtymään siirtyvä virkamies voi siirtyä virkaan tai työsopimussuhteeseen. Kuntayhtymän tytäryhtiöön siirtyvä virkamies siirtyy työsopimussuhteeseen.

9 §

Lisäeläketurva

Maakuntakonserniin kuuluvan tai maakunnan määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä perustetun yhteisön on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaantulon (82/2016) 8 §:n 2 momentin tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät niiden palvelukseen maakuntauudistuksen johdosta ja tämän lain nojalla valtion palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu yhtiössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Maakuntauudistuksen johdosta ja tämän lain nojalla valtiolta maakuntakonserniin kuuluvan tai maakuntien määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä perustetun yhteisön palvelukseen siirtyvät säilyttävät oikeuden julkisten alojen eläkelain voimaantulon (82/2016) 8 §:n 2 momentin mukaiseen lisäeläkeosuuteen, jos:

1) palvelussuhde täyttää julkisten alojen eläkelain voimaantulon 9 §:n mukaiset yhdenjaksoisuusedellytykset ennen 1 päivää tammikuuta 2020 ja

2) palvelussuhde jatkuu 1 kohdassa mainitussa pykälässä edellytetyllä tavalla yhdenjaksoisena Kevan jäsenyhteisön palveluksessa 1 päivästä tammikuuta 2020 lukien.

9 a §

Uudenmaan kuntayhtymän henkilöstön lisäeläketurva

Kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettuun kuntayhtymään kuuluvan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä perustetun yhteisön on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaannpanolain 8 §:n 2 momentin tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät sen palvelukseen maakuntaudistuksesta tai kuntayhtymästä johtuvan järjestelyn johdosta valtion palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu yhtiössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Siirtäessään maakuntaudistuksen johdosta tehtäviä valtiolta kuntayhtymään tai sen konserniin kuuluvan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä perustetun yhteisön palvelukseen, siirtyvät henkilöt säilyttävät oikeuden julkisten alojen eläkelain voimaannpanolain (82/2016) 8 §:n 2 momentin mukaiseen lisäeläkeosuuteen, jos:

1) palvelussuhde täyttää julkisten alojen eläkelain voimaannpanolain 9 §:n mukaiset yhdenjaksoisuusedellytykset ennen 1 päivää tammikuuta 2020 ja

2) palvelussuhde jatkuu 1 kohdassa mainitussa pykälässä edellytetyllä tavalla yhdenjaksoisena valtion palveluksessa 1 päivästä tammikuuta 2020 lukien.

10 §

Selvitys maakunnille ja kuntayhtymälle siirtyvästä irtaimistosta ja sopimuksista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimistojen on tehtävä viimeistään xx päivänä kuuta 20xx yksityiskohtainen selvitys tässä laissa tarkoitettua maakunnalle ja kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettulle kuntayhtymälle siirtyvästä omaisuudesta ja sopimuksista.

11 §

Järjestämisvastuun siirtyminen

Tässä laissa tarkoitettu järjestämisvastuu siirtyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, kehittämis- ja hallintokeskukselta ja työ- ja elinkeinotoimistoilta maakunnille ja kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettulle kuntayhtymälle 1 päivänä tammikuuta 2020.

12 §

Järjestämisvastuun siirtymistä edeltävät täytäntöönpanotoimet

Työ- ja elinkeinoministeriö voi eriyttää alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetussa laissa tarkoitettujen järjestämis- ja tuottamistehtävät ennen järjestämisvastuun siirtymistä maakunnille ja kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettulle kuntayhtymälle. Työ- ja elinkeinoministeriö voi perustaa yhtiöitä ja luovuttaa niiden osakekannan, luopua palvelutoiminnoista liikkeenluovutuksilla tai sopia palveluihin tarvittavan henkilökunnan siirtymisestä yksityisen työnantajan palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Ministeriö voi myös tehdä valtion palveluksessa olevan henkilön tai henkilöiden kanssa palveluntuotantoa koskevan sopimuksen, jonka osana kyseiset henkilöt irtisanoutuvat valtion palveluksesta. Tällaisen sopimuksen kesto voi olla enintään kolme vuotta eikä se saa tuottaa yksinoikeutta sopimuksen tarkoittaman palvelun tarjoamiseen.

13 §

Yhteistoiminnasta sopiminen

Jos maakunnat tai kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa annetussa laissa tarkoitettu kuntayhtymä eivät sovi 37 §:ssä tarkoitettujen tehtävien yhteistoiminnasta maakuntalain 8 luvun mukaisesti 1 päivään tammikuuta 2019? mennessä, valtioneuvostolla on työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä oikeus päättää järjestämistehtävän keskittämisestä yhdelle tai useammalle maakunnalle siihen asti, kunnes maakunnat pääsevät sopimukseen yhteistoiminnasta.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan x päivänä x kuuta 20 . Lain 2 § tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2020.